

Sygnatura akt: V GC 1206/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kalisz, dnia 14 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Berczyńska – Bruś

Protokolant: Anna Woźniakowska

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2016 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa – (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

przeciwko – (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. kosztami postępowania obciąża powoda w zakresie przez niego poniesionym.

SSR Magdalena Berczyńska – Bruś

Sygnatura akt V GC 1206/15

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. w pozwie wniesionym w dniu 3 grudnia 2014 roku do Sądu Rejonowego w Częstochowie wniósł o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwoty 10.481 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu podano, że powód nabył dochodzoną wierzytelność od M. K., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...). Cedent w wykonywał na rzecz pozwanego usługi transportowe, czego dowodem są załączone międzynarodowe samochodowe listy przewozowe CMR. Za wykonane usługi cedent wystawił pozwanemu fakturę VAT nr (...) z odroczonym terminem płatności. Pozwany roszczenie cedenta zaspokoił częściowo, tj. w kwocie 1.015,44 złote. Ponadto powód wyjaśnił, że na dochodzone roszczenie składa się kwota 10.000 złotych tytułem pozostałej części należności głównej wynikającej z wystawionej faktury oraz 480,82 złote jako skapitalizowane odsetki ustawowe od należności głównej liczone od dnia 20 lipca do 1 grudnia 2014 roku.

W dniu 27 stycznia 2015r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Częstochowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt VIII GNc 4853/14), którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę wskazaną w pozwie wraz z odsetkami ustawowymi oraz kwotę 2.549 złote tytułem kosztów procesu.

Pozwany, zachowując ustawowy termin wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, podnosząc w pierwszej kolejności zarzut braku właściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Częstochowie wskazując, że zgodnie z zawartą przez pozwanego z cedentem umową prorogacyjną, sądem właściwym do rozpoznania sprawy jest Sąd Rejonowy w Kaliszu. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że zgodnie z umową, podstawą płatności za poszczególne trasy są dostarczone dokumenty potwierdzające wykonanie transportu zgodnie z Konwencją o umowie międzynarodowego

przewozu drogowego towarów CMR. Żaden z załączonych do pozwu dokumentów nie dotyczy pozwanego lecz spółki (...) i to do tej spółki powód powinien zwrócić się o zapłatę. Dokonana częściowo wpłata na rzecz cedenta nastąpiła przed weryfikacją dokumentów CMR. Pozwany podniósł, że zawarta przez pozwanego z cedentem umowa precyzuje warunki pod jakimi powód może domagać się zapłaty za usługi przewozowe oraz, że wymienione warunki nie zostały spełnione. Ponadto pozwany wskazał, że przedstawione przez powódkę listy przewozowe mające dokumentować usługi wykonane przez cedenta na rzecz pozwanego są wadliwie wypełnione, tj. nie ma na nich daty załadunku i daty rozładunku. Ponadto pozwany podał, że powód nie wykazał, aby był uprawniony do dochodzenia roszczenia.

Postanowieniem z dnia 7 maja 2015 roku Sąd Rejonowy w Częstochowie stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Kaliszu.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał żądania pozwu oraz wskazał, że pozwany nie zakwestionował samego faktu wykonania przewozów oraz, że faktura została przyjęta przez pozwanego, a roszczenie częściowo zaspokojone. Listy przewozowe zostały wypełnione zgodnie z Konwencją o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR). Odnosząc się do faktu, że na listach przewozowych znajduje się pieczęć spółki (...) powód wskazał, że cedent wykonywał przewóz dla pozwanego, który była podwykonawcą spółki (...), co ma wyjaśniać, dlaczego na dokumentach znajdowała się pieczęć tej spółki. Ponadto podano, że prezes zarządu pozwanego był jednocześnie współnikiem, a później także likwidatorem (...) sp. z o.o. W dalszej kolejności wskazano także, że pozwany w odniesieniu do prawidłowości wypełnienia listów przewozowych powołuje się na pismo „obowiązki kierowców”, które nie zostało w żaden sposób zaakceptowane przez cedenta.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 maja 2014r. pozwany zawarł z M. K. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) w W. umowę, której przedmiotem było świadczenie usług przewozu drogowego towarów w zakresie transportu krajowego i międzynarodowego na rzecz pozwanego. Zleceniobiorca M. K. oświadczył, że posiada wiedzę i umiejętności warunkujące należyte wykonywanie umowy w tym umiejętność wypełniania dokumentów CMR zgodnie z konwencją o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów CMR. W umowie szczegółowo uregulowano zasady współpracy. W § 3 ust. 10 przewidziano obowiązek zleceniobiorcy dostarczenia zleceniodawcy dokumentów z wykonanej trasy w terminie do 5 dni od daty zakończenia trasy. W szczególności listów CMR, WZ, L. itp. Niedostarczenie dokumentów obciąża ryzykiem zleceniobiorcę. Odnośnie zasad rozliczania między stronami umowy. Zgodnie z § 8 ust. 9 umowy M. K. zobowiązany był dostarczyć pozwanemu w terminie 2 dni roboczych od daty zakończenia trasy rozliczenie trasy wraz ze wszystkimi dokumentami otrzymanymi na załadunku lub rozładunku. Rozliczenie trasy miało nastąpić w terminie trzech dni od otrzymania załadunku.

Poza tym, na mocy § 8 ust. 10 umowy zleceniobiorca oświadczył, że został poinformowany, że podstawą płatności za poszczególne trasy są dostarczone dokumenty potwierdzające wykonanie transportu zgodnie z Konwencją o umowie międzynarodowego przewozu rzeczy CMR.

W § 9 umowy ustalono zasady wystawiania faktur, w tym § 9 ust. 4, że przewoźnik nie może dokonać cesji wierzytelności z niniejszej umowy na rzecz osób trzecich bez pisemnej zgody zleceniodawcy.

Dowód: umowa z 1.05.2014r.(k. 49-51 akt)

W dniu 4 czerwca 2014 roku M. K. wystawił wobec pozwanego fakturę nr (...) z tytułu transportu w ilości 6.134 km, na kwotę 11.015,44 złote, w której termin płatności wskazano na dzień 19 lipca 2014 roku.

Dowód: faktura (...) (k. 19 akt)

B. M. do połowy lipca 2014r. był w zarządzie pozwanego, a do września lub października 2014r. był prezesem zarządu spółki (...) Pretor w K.. Głównym udziałowcem obu spółek był K. P.. Sam też był udziałowcem obu spółek. Pozwany zajmował się głównie działalnością transportową a (...) Pretor handlową. Na początku (...) Pretor zawierał z

przewoźnikami umowy wysyłając im zlecenie z ogólnymi warunkami umowy. Obie spółki posługiwały się podobnymi wzorami umów. Od czerwca 2014r. (...) Pretor nie zlecał żadnych umów transportowych, natomiast wcześniej mógł takie umowy zlecać. Każda firma miała własne dokumenty przewozowe i nie było możliwości, aby M. K. wykonując zlecenie na rzecz pozwanego pobrał dokument CMR w (...) Pretor. (...) Pretor nie wykonywał umów przewozu na zlecenie pozwanego. B. M. nie jest już członkiem zarządu w żadnej z tych spółek.

Dowód: zeznania świadka B. M. (00:06:10 – 00:27:08

minuta rozprawy z dnia 27 stycznia 2016r.)

W odpowiedzi z dnia 8 sierpnia 2014r. na wezwanie do zapłaty, podpisanej przez prezesa zarządu pozwanego K. P., skierowanej do M. K. pozwany odmówił mu zapłaty żądanej kwoty 12.231,22 zł z tytułu faktury VAT nr (...) i odsetek. W piśmie wskazał, że nie otrzymał prawidłowo wystawionej faktury wraz z kompletem dokumentów dotyczących przewozu. Wobec braku prawidłowego wystawienia dokumentów CMR, wskazania na nich daty załadunku i rozładunku, pieczęci lub czytelnego podpisu odbiorcy rodzi się dla pozwanego ryzyko wystąpienia szkody majątkowej.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 8 sierpnia 2014r. (k.54-55 akt)

Pozwany zapłacił na rzecz M. K. kwotę 1.015,44 złote tytułem częściowej zapłaty za fakturę nr (...).

Dowód: wyciąg z ksiąg i dokumentów M. K. (k. 16 akt)

15 października 2014 roku M. K. zawarł z powodem umowę cesji powierniczej w celu windykacji należności, na mocy której przelał na powoda wierzytelność przysługującą względem pozwanego. Umowa została podpisana przez M. K. i wiceprezesa zarządu powoda. W tym samym dniu M. K. powiadomił pozwanego o cesji.

Dowód: umowa cesji (k. 15 akt), zawiadomienie o cesji (k. 14 akt)

W dniu 21 listopada 2014r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 11.639,05 zł, na którą złożyła się kwota 10.000 zł z tytułu faktury (...), kwota 639,05 zł z tytułu odsetek wyliczonych na dzień 28 listopada 2014r. i kwota 1.000 zł tytułem kosztów windykacyjnych.

Dowód: wezwanie do zapłaty (k. 13 akt), potwierdzenie nadania listem

poleconym do pozwanego z dnia 21 listopada 2014r. (k. 17 akt).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych dokumentów i zeznań świadka B. M..

Sąd nie dał wiary, że dokumenty CMR przedstawione przez powoda wynikają z umowy zawartej przez pozwanego z M. K.. Na dokumentach tych jako przewoźnika wskazano jedynie (...) Spółkę z o ograniczoną odpowiedzialnością w K.. Nie wskazano w nich danych M. K. jako przewoźnika. Żadne inne dokumenty nie potwierdziły, że przedłożone dokumenty CMR wynikają z wykonania umowy zawartej przez pozwanego i M. K..

Sąd nie dał wiary, że załączony przez pozwanego dokument - „Obowiązki kierowcy” został wysłany do M. K.. W piśmie przewodnim z dnia 27 maja 2014r., w którym wspomina się o jego załączeniu nie wskazano adresata.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka M. K. na podstawie art. 242 k.p.c. albowiem świadek nie odbierał wezwań mimo dwukrotnego awizowania i trzykrotnie nie stawiał się na rozprawie.

Sąd pominął również na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. dowód z przesłuchania stron albowiem strony prawidłowo wezwane nie stawiały się na rozprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Pozwany zawarł z M. K. pisemną umowę na świadczenie przez M. K. na rzecz pozwanego usług przewozu drogowego w zakresie przewozu krajowego i międzynarodowego w imieniu i na rachunek pozwanego. Pozwany miał za pomocą sms – a informować bezpośrednio kierowcę M. K. o zleceniu i jego warunkach takich jak miejsce i czas załadunku, miejsce i czas rozładunku. Wysokość wynagrodzenia i sposób dokonywania rozliczeń zawarto w umowie pisemnej.

Do zleceń transportowych międzynarodowych zastosowanie miały przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR), podpisanej w 1956r. w Genewie (Dz. U. Nr 49, poz. 238 z 14 września 1962r.). Zgodnie z jej art. 1 ust. 1 Konwencję stosuje się do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się.

Stosowanie Konwencji jest niezależne od miejsca zamieszkania bądź siedziby stron umowy oraz ich przynależności państwowej. Jedynym warunkiem zastosowania postanowień CMR jest okoliczność, że przewóz odbywa się pomiędzy miejscami znajdującymi się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się. Z załączonych do pozwu dokumentów wynika, że warunki te zostały spełnione w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 3 Konwencji przewoźnik odpowiada, jak za swoje własne czynności i zaniedbania, za czynności i zaniedbania swoich pracowników i wszystkich innych osób, do których usług odwołuje się w celu wykonania przewozu, kiedy ci pracownicy lub te osoby działają w wykonaniu swych funkcji.

Zgodnie z art. 4 CMR dowodem zawarcia umowy przewozu jest list przewozowy. Brak, nieprawidłowość lub utrata listu przewozowego nie wpływa na istnienie ani na ważność umowy przewozu, która mimo to podlega przepisom niniejszej Konwencji.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie - I Wydział Cywilny

z dnia 27 listopada 2013 r. I ACa 1056/13 list przewozowy nie jest wyłącznym dowodem zawarcia umowy przewozu. Stanowi on dowód zawarcia umowy, warunków umowy oraz przyjęcia towaru przez przewoźnika, ale tylko w braku przeciwnego dowodu. W sytuacji, gdy takie przeciwno do listu przewozowego dowody przedstawiono, to strony umowy przewozu, wysokość przewoźnego oraz osoby zobowiązane do jego zapłaty, należy ustalić uwzględniając te dowody (Legalis numer 1092018).

Powód nie przedstawił jednak żadnych dowodów wykazujących prawidłowość wystawienia przez M. K. faktury załączonej do pozwu. Pozwany zaprzeczył prawidłowości jej wystawienia. Okoliczność, że zapłacił na jej poczet jakąś kwotę wynika jedynie z dokumentu prywatnego wystawionego przez M. K. i nie wiadomo kiedy i od kogo wpłynęła kwota przez niego uwzględniona na poczet faktury. Umowa pisemna stron jest jedynie umową ramową. Przedstawione z pozwem międzynarodowe samochodowe listy przewozowe jako przewoźnika nie wskazują pozwanego lecz (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w K., która mogła niezależnie od pozwanego dokonywać zleceń transportowych. Nie przedstawiono żadnych dokumentów, z których by wynikało, że załączone dokumenty CMR dotyczą zleceń pozwanego wobec M. K.. Dowodu z zeznań świadka M. K. nie udało się przeprowadzić wobec jego wielokrotnego niestawiennictwa na rozprawie.

Na powodzie spoczywał ciężar dowodu, że wobec pozwanego przysługuje mu roszczenie dochodzone pozwem. Zgodnie z art. 6 kodeksu cywilnego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Powód nie podolał temu obowiązkowi.

Nie wykazał również swojej legitymacji do wytoczenia powództwa.

Zgodnie z art. 509 § 1 kodeksu cywilnego wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiało się ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Zgodnie z § 9 ust. 4 umowy z dnia 1 maja 2014r. łączącej pozwanego i M. K. przewoźnik nie może dokonać cesji wierzytelności z niniejszej umowy na rzecz osób trzecich bez pisemnej zgody zleceniodawcy.

Strony umowy w drodze czynności prawnej ograniczyły możliwość przelewu wierzytelności wchodzącej w skład łączącego je stosunku zobowiązaniowego – skuteczność przelewu uzależniona jest od pisemnej zgody powoda. Zawarte w umowie postanowienie o zakazie cesji (tzw. pactum de non cedendo) zgodne jest z art. 509 § 1 kc. Skutkiem tego postanowienia ewentualny przelew wierzytelności dokonany wbrew zastrzeżeniu umownemu jest bezskuteczny w stosunku do dłużnika (w niniejszej sprawie – względem pozwanego). Powód nie okazał takiej zgody pozwanego, co oznacza, że cesja wierzytelności była niedopuszczalna i nieskuteczna.

Skoro powodowi nie przysługiwała legitymacja czynna, a ponadto nie udowodnił roszczenia, powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania sąd orzekł na podstawie wynikającej z art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik sprawy i obciążył nimi w całości powoda jako przegrywającego spór w zakresie przez niego poniesionym. Na koszty te złożyła się opłata sądowa w wysokości 826 zł i wynagrodzenie pełnomocnika powoda. Pozwany nie poniósł żadnych kosztów, które podlegałyby zwrotowi od powoda.

/-/SSR Magdalena Berczyńska -Bruś